

عوامل مؤثر پدافند غیر عامل در طراحی مجتمع ایستگاهی مترو

علی ابراهیمی^{۱*}، شهرزاد شهریاری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، فارس، ایران، ali.ebrahimi91@gmail.com
 ۲- هیأت علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، فارس، ایران، shahrzadshahriari@miau.ac.ir

چکیده

در دنیای توسعه یافته، امروزه تثبیت جمعیت مورد توجه خاص برنامه ریزان قرار گرفته تا بدین وسیله بدور از آلودگی صوتی و زیست محیطی شهرهای سنتی، خود را به شهرهای مدرن تبدیل کنند. آن ها اولین قدم را انتقال حمل و نقل عمومی به زیرزمین از طریق توسعه مترو می دانند تا امکان آزادسازی فضاهای شهری فراهم گردد. از سوی دیگر با توجه به رشد سریع جمعیت و شهرنشینی، بحران های شهری به طور نگران کننده ای زیاد خواهند شد. آنچه مسلم است این که جمعیت زیاد و متراکم شهرها سرانجام به افزایش خسارت های ناشی از این حوادث منجر می شود. از آنجایی که خطوط قطار شهری شیراز در حال طراحی و احداث می باشند و با توجه به آمار داده شده، جمعیت استفاده کنندگان متروی شیراز رو به افزایش است، انتظار می رود مجتمع های ایستگاهی در نظر گرفته شده در خطوط جدید، مرکز تجمع عده ی کثیری از شهروندان شیراز شوند. لذا حفظ جان این تعداد از هموطنان در برابر حوادث طبیعی و یا مصنوعی از دیگر ضروریات توجه به پدافند غیر عامل در پروژه های حساس می باشد. در این پژوهش، با توجه به اصول و قواعدی که در پژوهش های پیشین تأثیر طراحی معماری در پدافند غیر عامل را نشان می دهد، سعی در ارزیابی و مشخص کردن میزان تأثیر این عوامل کرده ایم. برای این کار گردآوری اطلاعات با روش کتابخانه ای، اینترنتی و تحقیقات میدانی صورت گرفته و پس از آن اطلاعات دسته بندی شده در قالب یک پرسشنامه در اختیار متخصصین مربوطه قرار داده شده و نتایج حاصل نشان می دهد چه روش هایی از پدافند غیر عامل در سطوح عمل معماری مؤثر هستند.

واژه های کلیدی: بحران، پدافند غیر عامل، مجتمع ایستگاهی، مترو

۱- مقدمه

با رشد و گسترش بی رویه ی شهر ها و در نظر نگرفتن ارتباط منطقی بین برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی حمل و نقل، مشکلات عدیده ای ایجاد شد [۱]. عواقب چنین توسعه ای، افزایش هزینه های ناشی از ارتباطات حمل و نقل و کاربری زمین، مصرف بیشتر سوخت، نشر آلاینده ها، تراکما ت ترافیکی و غیره، به علت پراکندگی مقاصد و مبادی سفرها و کمبود ظرفیت شبکه های معابر خصوصاً در حاشیه های ورودی مراکز شهری بوده است [۲]. لذا شهرسازان و برنامه ریزان نوگرا به مطالعه ی راهکارهایی برای تغییر وضعیت پرداختند. در این شرایط مفهوم "توسعه با محوریت حمل و نقل عمومی" شکل گرفت [۱]. الگوی توسعه شهری با محوریت حمل و نقل عمومی انبوه^۱ به عنوان روشی جایگزین و مطلوب در کاهش هزینه

^۱ TOD